

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๕ /๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๒๒/๒๕๕๐

วันที่ ๑๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ระหว่าง { พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ผู้ร้อง
นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมือง (พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๗ กรณีนายทะเบียนพรรคการเมืองไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง

พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรค เศรษฐ.แดง (ผู้ร้อง) ยื่นคำร้องพร้อมเอกสารประกอบ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กรณีผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองไม่เห็นด้วยกับคำสั่งไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองของนายทะเบียนพรรคการเมือง (ผู้ถูกร้อง) สรุปข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ได้ดังนี้

๑. ผู้ร้องได้ยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองชื่อพรรค เศรษฐ.แดง ตามนัยมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ต่อผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๒๗

- ๒ -

ถึงหากม ๒๕๕๐ ซึ่งผู้ถูกร้องพิจารณาแล้วเห็นว่า การใช้ชื่อและภาพเครื่องหมายพรรค เสธ.แดง ขัดต่อประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งออกตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยให้เหตุผลการไม่รับจดทะเบียนการตั้งพรรคการเมือง ดังนี้

(๑) การใช้ชื่อพรรคการเมือง โดยนำอักษรย่อ “เสธ.” ซึ่งย่อมาจากคำว่า “เสนานิการ” มาใช้เป็นชื่อพรรคการเมือง ไม่อาจกระทำได้ เนื่องจากชื่อพรรคต้องเป็นคำเต็ม เพราะจะต้องมีชื่อย่อจากคำเต็มนี้ต่อไปอีก ประกอบกับความหมายของคำว่า “เสธ.” หมายถึง “เสนานิการ” ซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ หมายถึง “ตำแหน่งนายทหารทำหน้าที่หาและให้ข่าวสาร ประมาณการ ให้ข้อเสนอแนะ ทำแผนและคำสั่ง กำกับดูแลงานฝ่ายอำนวยการ และติดต่อประสานงานระหว่างผู้บังคับบัญชากับหน่วยทหาร แต่ไม่มีหน้าที่สั่งการบังคับบัญชาหน่วยทหาร” และในความหมายที่เข้าใจกันโดยทั่วไป คือตำแหน่งนายทหารสังกัดกระทรวงกลาโหม ผู้ทำหน้าที่หาและให้ข่าวสาร ข้อเสนอแนะ ติดต่อประสานงานระหว่างผู้บังคับบัญชากับหน่วยทหาร ฉะนั้น การนำชื่อย่อดังกล่าวมาใช้เป็นชื่อพรรค อาจก่อให้เกิดความเข้าใจว่าพรรคที่ใช้ชื่อนี้เป็นพรรคของทหาร ซึ่งเป็นส่วนราชการ จึงขัดต่อข้อ ๔ (๓) ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

(๒) การใช้ภาพเครื่องหมายและมีคำอธิบายว่า เป็นภาพทหารม้าแดงชุดราชวัลลภรักษาพระองค์ ไม่อาจกระทำได้ เนื่องจากคำว่า “ทหารม้า” เป็นชื่อของเหล่าทหารเหล่าหนึ่ง สังกัดกองทัพบก กระทรวงกลาโหม อีกทั้งการนำชุดราชวัลลภสำหรับทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ซึ่งเป็นเครื่องแบบทหารมาเป็นส่วนหนึ่งของภาพเครื่องหมาย ก็ไม่อาจกระทำได้ เนื่องจากตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมาย พุทธศักราช ๒๔๗๗ กำหนดให้เครื่องแบบทหาร หมายถึง เครื่องแต่งกายทั้งหลายที่กำหนดให้ทหารแต่ง ประกอบด้วย หมวก เสื้อ กางเกง รองเท้า เครื่องหมายยศ เหล่า จำพวก สังกัด และอื่นๆ ซึ่งการใช้เครื่องแบบทหารดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองอาจทำให้เกิดการสำคัญผิดว่าพรรคการเมืองมีส่วนเกี่ยวข้องกับ

เหล่าทหารม้าและหน่วยทหารซึ่งเป็นส่วนราชการด้วย จึงเป็นการขัดต่อข้อ ๕ (๘) ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ จากเหตุผลดังกล่าว อีกทั้งเนื่องจากชื่อและภาพเครื่องหมายเป็นส่วนหนึ่งของข้อบังคับพรรคตามมาตรา ๑๑ (๑) และ (๒) ประกอบกับมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๔ (๒) กำหนดว่าพรรคการเมืองต้องมีข้อบังคับที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย ผู้ถูกร้องจึงไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรค เศธ.แดง ตามนัยมาตรา ๑๔ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

๒. ผู้ร้องไม่เห็นด้วยกับคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองของผู้ถูกร้อง โดยแสดงเหตุผลและมีคำขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

(๑) การที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าการนำอักษรย่อ “เสธ.” มาใช้เป็นชื่อพรรคการเมือง ไม่อาจกระทำได้ เนื่องจากชื่อพรรคต้องเป็นคำเต็มนั้น เป็นการอ้างที่ถูกต้องหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้อง ขอให้มีความวินิจฉัยว่าผู้ร้องสามารถใช้คำว่า “เสธ.” เป็นส่วนหนึ่งของชื่อพรรค เศธ.แดง ได้

(๒) การที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า การนำคำว่า “เสธ.” มาใช้เป็นชื่อพรรคอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดว่า พรรคที่ใช้ชื่อนี้เป็นพรรคของทหาร ซึ่งเป็นส่วนราชการ เป็นการอ้างที่ถูกต้องหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้อง ขอให้มีความวินิจฉัยว่าผู้ร้องสามารถใช้คำว่า “เสธ.” เป็นส่วนหนึ่งของชื่อพรรค “เสธ.แดง” ได้เพราะในความเป็นจริง ไม่มีส่วนราชการใดที่ใช้คำว่า “เสธ.” เป็นชื่อหน่วยราชการแต่อย่างไร

(๓) การที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า การนำคำว่า “เสธ.” มาใช้เพื่อเป็นชื่อพรรคอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดว่า พรรคที่ใช้ชื่อนี้เป็นพรรคของทหาร ซึ่งเป็นส่วนราชการ จึงขัดต่อ ข้อ ๔ (๓) ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นการเลือกปฏิบัติหรือไม่ ถ้าเป็นการเลือกปฏิบัติ ขอให้มีความวินิจฉัยว่า ผู้ร้องสามารถใช้คำว่า “เสธ.” เป็นส่วนหนึ่งของชื่อพรรค เศธ.แดง ได้

(๔) การที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าภาพเครื่องหมายของพรรค เศธ.แดง ขัดต่อมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ และข้อ ๕ (๘) ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นการพิจารณาที่ขัดต่อมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

- ๔ -

พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือไม่ ถ้าเป็นการขัดต่อมาตราดังกล่าว ขอให้มีความวินิจฉัยว่าผู้ร้องมีโอกาสแก้ไข ข้อความที่ไม่ชัดเจนหรือบกพร่องต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง

(๕) การที่ผู้ถูกร้องอ้างประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การจดทะเบียน จัดตั้งพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๔ (๓) และข้อ ๕ (๘) และ พระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ เพื่อมาใช้สนับสนุนการไม่รับจดทะเบียน พรรค เสธ.แดง ตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ทั้งที่ไม่มีข้อพิสูจน์ว่าข้อบังคับพรรค เสธ.แดง พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๓ และ ข้อ ๕ มีข้อความใดที่จะก่อให้เกิดความแตกแยกในเรื่องเชื้อชาติหรือศาสนาระหว่างชนในชาติ หรือ ข้อความใดที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ หรือข้อความใดที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ของประชาชน หรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตาม รัฐธรรมนูญ ยกเว้นภาพเครื่องหมายพรรค เสธ.แดง ผู้ร้องยอมรับว่าอาจขัดต่อพระราชบัญญัติ เครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ มาตรา ๔ ซึ่งผู้ร้องพร้อมที่จะแก้ไขตามมาตรา ๑๕ แห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ หากผู้ถูกร้องให้โอกาสแก่ ผู้ร้องก่อนการมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนพรรค เสธ.แดง ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ข้อบังคับพรรค เสธ.แดง พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๓ และข้อ ๕ ขัดต่อมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๔ (๒) แห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จนเป็นเหตุอันควรเพียงพอที่ผู้ ถูกร้องไม่รับจดทะเบียนพรรค เสธ.แดงได้หรือไม่ ถ้าไม่เป็นเหตุอันควรเพียงพอขอให้มีความวินิจฉัยว่า ผู้ร้อง สามารถยื่นคำขอจัดตั้งพรรคเสธ.แดงได้โดยต้องมีการแก้ไขภาพเครื่องหมายพรรค เพื่อไม่ให้ขัดต่อ พระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ มาตรา ๔

ตุลาการประจำคดีพิจารณาแล้วมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๐ ตามข้อกำหนดคณะตุลาการรัฐธรรมนูญว่าด้วยของกึ่งคณะในการพิจารณาพิพากษา วิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๔๕ และมีหนังสือลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงผู้ถูกร้องให้ ทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

ผู้ถูกร้องได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้ว และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ซ้ำว่า คำสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรค เสธ.แดง ของผู้ถูกร้อง ตามมาตรา ๑๔ วรรคท้าย

- ๕ -

แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นคำสั่งที่ชอบแล้ว
ควรรยกำร้องของผู้ร้อง

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องเพิ่มเติมพร้อมเอกสารประกอบ อีก ๔ ครั้ง คือ คำร้องเพิ่มเติมฉบับ
ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และฉบับลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ซึ่งตุลาการประจำคดี
มีคำสั่งรับคำร้องเพิ่มเติมรวมไว้ในสำนวน ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และฉบับ
ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ซึ่งตุลาการประจำคดีมีคำสั่งรับคำร้องเป็นคำแถลงประกอบคดีของ
ผู้ร้องรวมไว้ในสำนวน

ในขณะที่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ
เพื่อขอลอนคำร้องตามหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อผู้ร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๑
เพื่อขอลอนคำร้องดังกล่าวในขณะที่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญก่อนที่ศาลจะมี
คำวินิจฉัยหรือมีคำสั่ง กรณีจึงเป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและ
การทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดว่า “คำร้องที่ได้ยื่นต่อศาล ก่อนที่ศาล
มีคำวินิจฉัยหรือมีคำสั่ง ถ้าผู้ร้องตาย หรือมีการขอลอนคำร้อง หรือศาลเห็นว่าไม่เป็นประโยชน์แก่คดี
ศาลอาจพิจารณาสั่งจำหน่ายคำร้องนั้นก็ได้” แล้ว

อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคำร้อง

- ๖ -

คำสั่งที่ ๔๕/๒๕๕๑

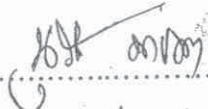
(นายจรัญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิตินมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ